

Πανελλήνιες Εξετάσεις Ημερήσιων Γενικών Λυκείων
Εξεταζόμενο Μάθημα: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
Ημερομηνία: Παρασκευή 31 Μαΐου 2024
Ενδεικτικές Απαντήσεις Θεμάτων

Θέμα Α

A1. Να αποδώσετε συνοπτικά σε μία παράγραφο 60-70 λέξεων τα οφέλη του «ταξιδεύειν» σε ατομικό επίπεδο, όπως παρουσιάζονται στο απόσπασμα του Κειμένου 1: «Πολύτιμες και ανεξίτηλες... νέων τρόπων ζωής και σκέψης».

Μονάδες 20

Στο απόσπασμα αναφέρονται τα οφέλη του ταξιδεύειν. Πιο συγκεκριμένα, τα ταξίδια προσφέρουν στον άνθρωπο τη δυνατότητα πνευματικής εξύψωσης αλλά και ψυχική και σωματική υγεία, καθώς αυτός απομακρύνεται από τις πιεστικές, αγχωτικές απαιτήσεις και την ανία της καθημερινότητας. Επίσης, αποτελούν ευκαιρία αυτογνωσίας και γενικότερης καλλιέργειας μέσω της αλληλεπίδρασης με άλλους ανθρώπους και της γνωριμίας με άλλους λαούς, συμβάλλοντας έτσι στην κατάκτηση της ευτυχίας.

63 λέξεις

Θέμα Β

B1. Να γράψετε στο τετράδιό σας δίπλα στον αριθμό της Στήλης Α το γράμμα από τη Στήλη Β που αντιστοιχεί στην ορθή απάντηση, με βάση το περιεχόμενο του Κειμένου 1 (χωρίς αναφορά σε χωρία του κειμένου):

Μονάδες 15

1-β

2-β

3-α

4-α

5-γ

B2.

α. Ποια είναι η πρόθεση της συντάκτριας στη δεύτερη παράγραφο του Κειμένου 1 «Πολύτιμες...ένα απλό ταξίδι» (μονάδες 2) και πώς ο τρόπος με τον οποίο την αναπτύσσει, εξυπηρετεί την πρόθεσή της αυτή; (μονάδες 3)

Πρόθεση της συγγραφέως στη συγκεκριμένη παράγραφο είναι να αποδείξει την ορθότητα του ισχυρισμού της για την αξία των ταξιδιών και να αναδείξει παράλληλα τα οφέλη που αποκομίζει κάποιος από αυτά (« Η αξία των ταξιδιών είναι από κάθε άποψη ανεκτίμητη.»). Προκειμένου να επιτύχει τον σκοπό της μετέρχεται τη μέθοδο της αιτιολόγησης. Συγκεκριμένα, αιτιολογεί τη θέση της υποστηρίζοντας ότι τα ταξίδια παρέχουν τα στοιχεία εκείνα που χρειάζεται ο άνθρωπος για την πνευματική και ψυχική εξέλιξη του, την ολοκλήρωσή του και την ευτυχία του («Κι αυτό γιατί... ο άνθρωπος») χρησιμοποιώντας μάλιστα τη λέξη «γιατί». Στη συνέχεια, παραθέτει τα οφέλη αυτών των ταξιδιών («Πνευματικές... από ένα απλό ταξίδι»).

β. **έτσι ώστε** (1η παράγραφος), **Αν και** (1η παράγραφος), **ή** (3η παράγραφος), **καθώς και** (5η παράγραφος), **Συμπερασματικά** (7η παράγραφος). Να εξηγήσετε τι δηλώνουν οι παραπάνω διαρθρωτικές λέξεις (μονάδες 5).

έτσι ώστε: αποτέλεσμα

Αν και: εναντίωση

ή: διάζευξη

καθώς και: προσθήκη

Συμπερασματικά: συμπέρασμα

Μονάδες 10

B3.

Βασικό γνώρισμα του Κειμένου 2 είναι ο βιωματικός του χαρακτήρας. Να αναφέρετε δύο (2) χαρακτηριστικά που επιβεβαιώνουν αυτό τον χαρακτηρισμό (μονάδες 4) και να αιτιολογήσετε τις επιλογές σας (μονάδες 4) παραθέτοντας και τα αντίστοιχα χωρία (μονάδες 2).

Μονάδες 10

Ο βιωματικός χαρακτήρας του Κειμένου 2 επιβεβαιώνεται από:

- Αφήγηση και περιγραφή προσωπικών εμπειριών και σκέψεων: «Συλλογίζομαι στις τελευταίες πια μεγάλες δυναστείες...», «Φτάσαμε στις Θήβες...»
- Προσωπικό ύφος, α' ενικό πρόσωπο, α' πληθυντικό πρόσωπο

Ο Καζαντζάκης, στο έργο του «Ταξιδεύοντας», περιγράφει την πνευματική και συναισθηματική επίδραση των ταξιδιών, αναδεικνύοντας τη **βιωματική τους αξία**. Αυτή η επαφή με διαφορετικές κουλτούρες και το πλούσιο ιστορικό πλαίσιο των τόπων που επισκέπτεται, εμπλουτίζει τη γνώση του και διευρύνει την αντίληψή του για τον κόσμο.

Θέμα Γ

Γ1. Πώς λειτουργεί το ταξίδι, κατά τη γνώμη σας, για το ποιητικό υποκείμενο στο Κείμενο 3; Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας αξιοποιώντας τρεις (3) διαφορετικούς κειμενικούς δείκτες. Πώς θα αντιδρούσατε εσείς, αν βρισκόσαστε σε ανάλογη συναισθηματική κατάσταση; (150-200 λέξεις)

Μονάδες 15

Το ποιητικό υποκείμενο εκφράζει την επιθυμία του να ταξιδέψει προκειμένου να απεγκλωβιστεί από το συναισθηματικό αδιέξοδο το οποίο βιώνει. Ειδικότερα, μέσω του **α' ενικού προσώπου** («θέλω ν' αρχίσω») εξομολογείται την ανάγκη του να λυτρωθεί από την «ασφυξία» που νιώθει και την οποία με παραστατικό τρόπο παρουσιάζει με την **παρομοίωση**: «σα θηλιά το λαιμό». Αναζητά ένα ταξίδι ατελείωτο («μα χωρίς τελειωμό») στο οποίο θα λείπει κάθε κοινωνική επαφή, όπως αισθητοποιεί με την **εικόνα** του κόσμου («ψυχή να μη βρίσκω ...βουβό»). Έτσι, δε θα αισθάνεται και δε θα σκέφτεται κάτι που θα μπορούσε να τον πληγώσει. Ελπίζει, λοιπόν, αναφωνώντας «Ε!», πως ένα τέτοιο ταξίδι θα τον αλλάξει και θα τον ανακουφίσει από την απογοήτευση και τον καημό του για την ανεκπλήρωτη αγάπη, στην οποία απευθύνεται με τη χρήση του **β' προσώπου** («από σε να χαθώ»).

Προσωπικά, αν βρισκόμουν σε μια παρόμοια συναισθηματική κατάσταση πιστεύω πως σίγουρα θα αναζητούσα έναν τρόπο διαφυγής και ενδεχομένως αυτός να ήταν ένα ταξίδι. Ωστόσο, θα επέλεγα την επικοινωνία με άλλους ανθρώπους, καθώς νομίζω πως η έκφραση των συναισθημάτων είναι λυτρωτική. Όταν μοιράζεται κανείς τη λύπη του τότε αυτή λιγοστεύει!

Θέμα Δ

Δ1. Στο Κείμενο 1 διατυπώνεται η θέση ότι τα ταξίδια αποτελούν «τον πλέον ενδεδειγμένο τρόπο ψυχικής εκτόνωσης και αναζωογόνησης του κάθε ανθρώπου».

**α) Συμφωνείτε ή διαφωνείτε με την παραπάνω θέση της συντάκτριας και γιατί;
β) Εσείς, ποιους τρόπους επιλέγετε, για να αναζητήσετε την προσωπική σας ηρεμία και ισορροπία και για ποιους λόγους κάνετε αυτές τις επιλογές;
Αξιοποιώντας δημιουργικά τα Κείμενα 1 και 2 να παρουσιάσετε τις απόψεις σας σε άρθρο 350-400 λέξεων, που θα δημοσιευτεί στην ιστοσελίδα του σχολείου σας.**

Μονάδες 30

ΤΙΤΛΟΣ: Αναζητώντας την ηρεμία μας...

A ζητούμενο:

- Συμφωνώ με την άποψη ότι τα ταξίδια αποτελούν τον πλέον ενδεδειγμένο τρόπο ψυχικής εκτόνωσης και αναζωογόνησης του κάθε ανθρώπου. Τα ταξίδια προσφέρουν σημαντικά οφέλη στην ψυχική και πνευματική μας ευεξία:
- Η αλλαγή παραστάσεων και η συσσώρευση νέων εμπειριών συμβάλλουν σημαντικά στην ψυχική μας υγεία.
- Είναι ευκαιρία για αναστοχασμό, αυτογνωσία και δημιουργική αποφόρτιση από την καθημερινότητα.
- Η γνωριμία με νέες κουλτούρες διευρύνει τους ορίζοντές μας και ενισχύει την αυτογνωσία μας.
- Η επαφή με διαφορετικές κουλτούρες και το πλούσιο ιστορικό πλαίσιο των τόπων που επισκεπτόμαστε εμπλουτίζει τη γνώση και διευρύνει την αντίληψή μας για τον κόσμο. Μπορούμε να καλλιεργήσουμε την αλληλοκατανόηση και τον σεβασμό προς διαφορετικούς πολιτισμούς, συμβάλλοντας έτσι στη δημιουργία ενός κόσμου πιο ειρηνικού και συνεργατικού.

B ζητούμενο:

Δραστηριότητες μου προσφέρουν στιγμές ηρεμίας και αναζωογόνησης, απομακρύνοντας με από την καθημερινή ρουτίνα και το άγχος:

- ανάγνωση βιβλίων

- βόλτες στη φύση
- ενασχόληση με τη ζωγραφική, μουσική, ποίηση, την τέχνη γενικότερα
- αθλητισμός
- ταξίδια

Επιμέλεια: Βάσω Δεμίρη, Μαρία Λιπορδέζη, Δήμητρα Πετρίνη

Ευχόμαστε καλά αποτελέσματα!